

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

stávající volební období se nám nachýlilo ke konci a všichni se ohlížíme, jaké vlastně bylo. Samozřejmě na jeho počátku byla spousta očekávání a odhodlání, něco se podařilo, něco naopak ne. Každopádně se nám poměrně znatelně mění život v obci s ohledem na rozvoj turistického ruchu, který byl odstartován již v minulosti. Současné vedení obce a zastupitelstvo již musí pracovat s nastalou situací. To samozřejmě také mění původní plány, které byly.

S kandidáty, se kterými jsem se o post starosty ucházel před 4 roky, jsme měli ve svém volebním programu spoustu věcí, kterých jsme chtěli dosáhnout. Některé projekty se povedly, některé však bohužel ne, a to díky mnoha okolnostem, které nám ztěžují práci (majetkoprávní vztahy, administrativní zátěž apod.). Každopádně díky snaze rozvíjet obec jsem se mnohé naučil a pro naplnění většiny bodů se něco udělalo. Žádná škola pro starosty neexistuje a nejlepší školou je praxe a i díky volbám sám přemýšlím, co jsem mohl udělat lépe a co by dále v obci šlo zlepšovat.

Co se v obci povedlo za dobu mého vedení obce lze dobře vystihnout čísly. Po mém nástupu do funkce jsem se snažil dát do pořádku obyčejné věci, které každému přišly samozřejmostí, avšak u nás ne vždy dobře fungovaly. Jedná se především o platební morálku všech poplatků a dalších plateb ve prospěch obce. Protože ne vše zvládne starosta sám, byl přibrán účetní na poloviční úvazek, aby tyto neduhy byly vylepšeny a já jsem dohlížel a dohlížím na všechny finanční toky obce. Díky tomu se znatelně navýšily příjmy obce:

volební období	ubytovací poplatky	platby za odpady	vodné	nájmy byty	nájmy pozemky
2010–2014	2 007 495 Kč	948 973 Kč	854 801 Kč	381 053 Kč	191 699 Kč
2014–2018	3 730 152 Kč	1 469 785 Kč	2 173 956 Kč	442 209 Kč	2 082 999 Kč
nárůst v %	86%	55%	154%	16%	987%

Poznámka: Příjmy za rok 2018 jsou zahrnuty pouze do konce července.

Dále jsem se snažil o získávání více dotací, než jaké získávala obec dříve. Nebylo to tolik, kolik bych sám chtěl, ale rozhodně je tam posun oproti předchozím letům znát:

volební období	získané dotace
2010–2014	310 000 Kč
2014–2018	5 994 920 Kč
nárůst v %	1 834%

Poznámka: Jedná se o dotace získané starostou v daném volebním období na investiční akce, vyplacené dotace získané starostou v předchozím volebním období nejsou zahrnuty.

Musíme zde však také uvést získané dotace (na pořízení rolby, čtyřkolky a kompostérů pro občany) do Obce prostřednictvím Sdružení obcí Orlicko, kterými jsme členem a se kterým samozřejmě úzce spolupracuji:

volební období	investiční náklady	získané dotace
2011–2014	0 Kč	0 Kč
2014–2018	7 331 947 Kč	6 493 607 Kč

Co se týká vlastních investic Obce, tak oproti předchozímu volebnímu období se více investovalo, především do komunikací a osvětlení – tedy základní infrastruktury, což se můžeme přesvědčit v této tabulce:

volební období	investice do staveb	nákupy strojů
2010-2014	4 209 934 Kč	188 524 Kč
2014-2018	21 222 220 Kč	543 947 Kč
nárůst v %	404%	189%

Poznámka: Dobíhající platby za investice započaté starostou z předchozího volebního období nejsou zahrnuty.

I přes větší investice se díky vylepšení příjmů a vyšším daňovým výnosům podařilo na účtech Obce naspořit ještě větší obnos peněz, protože v roce 2014 měla Obec na svých účtech 10 764 537,56 Kč a nyní tam Obec má 19 414 751,96 Kč. Je to téměř dvojnásobek, který je nyní zapotřebí ještě více investovat do potřeb obce (především nové byty, nový obchod, novou infrastrukturu – komunikace, chodníky, vodní zdroj, technické služby apod.). Rád bych samozřejmě všechny započaté projekty dokončil a pokračoval ve funkci starosty i v dalším volebním období, toto rozhodnutí je však plně na Vás.

Richard Novák, starosta

ANKETA 2018

Součástí komunálních voleb bude i anketa mezi občany, která bude sloužit novým zastupitelům jako určité vodítko, které projekty a záležitosti upřednostnit a které například vůbec nerealizovat. Anketní lístek obdržíte společně s hlasovacími lístky.

PORADNA PRO NEDOSLÝCHAVÉ

Proběhne ve středu 12. září 2018 (středa) od 8 do 12 hodin v budově Městského úřadu Králíky, ulice Karla Čapka 316, v přízemí, v kanceláři č. 107 a od 13 hodin budou probíhat služby v terénu přímo v bydlíštích občanů na Králicku včetně obce Dolní Morava. Terénní služby budou hlavně pro imobilní a přestálé seniory, pro které je problém se na tyto služby dostat do Králik. V poradně Vám bude poskytnuto odborné sociální poradenství, provedeny drobné opravy sluchadel, vyměněny hadičky u koncovek, dodány nové koncovky, baterie a příslušenství ke sluchadlům. Dále Vám budou předvedeny některé kompenzační pomůcky pro nedoslýchavé, včetně zprostředkování jejich případného prodeje.

KOMUNÁLNÍ VOLBY 2018

Ve dnech 5. a 6. října se uskuteční volby do místního zastupitelstva, které si následně zvolí starostu a místostarostu obce. V těchto volbách se o vaše hlasy budou ucházet 3 kandidátky:

1	"ZA HEZKOU VESNICI"	věk	povolání
1	Ladislav Janočko	65	místostarosta
2	Rostislav Král	43	hasič
3	Radek Adamec	45	údržbář
4	Eva Cehová	49	OSVČ
5	Tomáš Šemro	48	dělník
6	Jan Válek	43	mechanik
7	Vladimír Petržela	62	OSVČ
8	Petr Čermák	42	údržbář
9	Lukáš Formánek	32	mechanik

2	DOBRÁ VOLBA PRO DM 2018	věk	povolání
1	Petr Vrzal	43	soukromý podnikatel
2	Zdeněk Stránský	52	celník
3	Jiřina Kholová	43	soukromý podnikatel
4	Josef Klimeš	52	soukromý podnikatel
5	Libuše Nováková	45	soukromý podnikatel
6	Vratislav Krobot	45	soukromý podnikatel
7	Robert Látal	45	invalidní důchodce

3	PRO DOLNÍ MORAVU	věk	povolání
1	Ing. arch. Richard Novák	33	starosta
2	Karel Adamec	40	živnostník
3	Lucie Krupičková	43	živnostník
4	Jaroslav Míša	43	lesní dělník
5	Ivana Grežová	41	lesní dělnice
6	Radek Vrábel	44	tesař
7	Edita Novotná	33	referentka
8	Ladislav Bednář	57	revírník
9	Vladimír Vyskočil	55	revírník

Volby se uskuteční v budově obecního úřadu, a to v pátek od 14 do 22 hodin a v sobotu od 8 do 14 hodin. Pak se volební místnost uzavře a dojde ke sčítání hlasů. Nové zastupitelstvo se musí sejít do 30 dnů ode dne konání voleb. V našem případě ustavující zasedání zastupitelstva obce, kde bude volen starosta a místostarosta, se uskuteční ve středu 31. října v 17 hodin.

Jakým způsobem se volí?

Hlasovací lístky dostanete do svých schránek nejpozději do 2. října. Pokud si je zapomenete nebo k vám nedopatřením nedorazí, dostane je i přímo ve volební místnosti. Na volebním lístku budou uvedeny všechny 3 kandidátky se všemi kandidáty. U každé strany a u každého kandidáta bude políčko k zakřížkování. Jak správně označit volební lístek?

Chci volit stranu

U strany, jejíž program se mi nejvíce líbí, udělám pouze jeden křížek vedle názvu strany, žádné další křížky již pak nedělám! Tato varianta je pro naplnění volebního programu dané strany nejvýhodnější, hlasy dostane automaticky prvních 7 kandidátů.

Chci volit stranu, ale líbí se mi kandidát i z jiné strany

U strany, jejíž program se mi nejvíce líbí, udělám jeden křížek vedle názvu strany a dále udělám křížek u kandidáta v jiné straně, který se mi líbí. Tímto způsobem podpořím výrazně danou stranu, jejíž program se mi líbí a zároveň člověka v jiné kandidátce, který díky přednostním hlasům může i přeskočit pořadí a může tak být zvolen na místo prvního či druhého kandidáta v této straně. Takto můžu v jiných stranách křížkovat i více kandidátů, ale max. 6. Pak více oslabuji hlas pro danou stranu.

Chci si vybírat jednotlivé kandidáty

Nekřížkuji žádnou stranu, ale mohu křížkovat 7 libovolných kandidátů napříč stranami. Tuto volbu je potřeba volit uvážlivě, neboť primárně se nevolí lidé, ale strany! Takže to že někdo dostane nejvíce hlasů nemusí znamenat, že se do zastupitelstva vůbec dostane! Více si o tomto přečtete níže v článku Sčítání hlasů a rozdělení mandátů. Tuto volbu je vhodné volit v případě, že se mi líbí program jedné strany, ale je v ní nějaký kandidát, kterému nechci dát hlas. Jednoduše dám křížek všem kandidátům ve straně mimo neoblíbeného kandidáta a nevyužitý křížek mohu dát dalšímu kandidátovi, pokud jich je na kandidátce více než 7 nebo někomu z jiné strany nebo také nemusím všechny hlasy využít. Pokud budu však křížkovat úplně napříč stranami, například vždy první 2 kandidáty z každé strany, prakticky vůbec nic nerozhodnu, protože každé straně dám po dvou hlasech, což je pro ně stejné, jako kdybych nehlasoval!

Sčítání hlasů a rozdělení mandátů.

Mnozí lidé si myslí, že se jednoduše sečtou hlasy, které dostali jednotliví kandidáti a podle počtu hlasů se seřadí a prvních 7 lidí dle tohoto pořadí se dostane do zastupitelstva, tak tomu však není! Volební systém je poměrně složitý a jedná se o tzv. poměrný volební systém. Funguje to tak, že se nejdříve sečtou hlasy od všech kandidátů v dané straně a zjistí se, kolik daná strana získala hlasů. Pokud je to méně než 5 % ze všech hlasů, daná strana z přerozdělení počtů pro zastupitele vypadává. Pak se součty hlasů jednotlivých stran postupně dělí 1 až 7 a výsledky se řadí sestupně – prvních 7 nejvyšších čísel pak získává mandát do zastupitelstva – tím se zjistí, kolik zastupitelů má každá strana. Pak se určuje, kdo je těmito zastupiteli, a to tak, že se bere první v pořadí na kandidátce, pak druhý atd. Pokud však někdo na kandidátce má o 10 % více hlasů než je průměr na jednoho kandidáta v dané straně, postupuje tento kandidát na první místo, pokud má více hlasů než první kandidát, jinak se řadí za něj, popřípadě za dalšího, co má

více hlasů než on. Protože tento popis není moc názorný, níže je uveden volební příklad s fiktivními jmény a stranami, jak to funguje s přepočty hlasů:

Kluci			494
pořadí	jméno	hlasy	
1	Franta	90	
2	Arnošt	30	
3	Eda	70	
4	Jirka	85	
5	Honza	66	
6	Jindra	76	
7	Vašek	77	
<i>průměr hlasů</i>		70,6	
<i>změna pořadí</i>		77,1	

Holky			405
pořadí	jméno	hlasy	
1	Matylda	30	
2	Klotylda	52	
3	Dorota	53	
4	Františka	54	
5	Anděla	55	
6	Růža	81	
7	Světлана	80	
<i>průměr hlasů</i>		57,9	
<i>změna pořadí</i>		62,8	

Slávci			278
pořadí	jméno	hlasy	
1	Vladislav	45	
2	Miroslav	55	
3	Jaroslav	35	
4	Kazislav	45	
5	Vítěslav	35	
6	Bronislav	25	
7	Květoslav	38	
<i>průměr hlasů</i>		39,7	
<i>změna pořadí</i>		43	

ZVOLENÍ ZASTUPITELÉ			
pořadí	jméno	hlasy	strana
1	Franta	90	Kluci
2	Růža	81	Holky
3	Miroslav	55	Slávci
4	Jirka	85	Kluci
5	Světлана	80	Holky
6	Arnošt	30	Kluci
7	Vladislav	45	Slávci

Z tabulek je patrné, že i když neoblíbený Arnošt ze strany Kluci měl pouhých 30 hlasů, díky pořadí na kandidátce se do zastupitelstva dostal. Zde je dobře vidět, že hlasy primárně dostávají strany, nikoliv kandidáti! Dále je z tabulek patrné, že i když strana Slávci dostala v součtu o dost hlasů méně než strana Holky, díky poměrnému volebnímu systému mají stejný počet zastupitelů! Dále si můžete porovnat, že spousta kandidátů, která měla daleko více hlasů než jiní, se do zastupitelstva vůbec nedostala! Volte tedy uvážlivě, nejlépe celé strany dle programu, který chcete, aby byl naplněn.

Z uvedeného volebního příkladu je ještě zřejmé, že i když vyhrála strana Kluci, získaly pouze 3 zastupitele, což není většina, pokud se tak spojí strana Holky a Slávci, Kluky přehlasují a starostou se klidně může stát Vladislav, i když má pouze polovinu hlasů co Franta z vítězné strany a do zastupitelstva se dostal jako poslední. I z tohoto hlediska je tedy patrné, že je dobré volit jednu stranu či co nejvíce kandidátů z jedné strany a netříštit moc hlasy mezi více stran, aby daná strana byla co nejsilnější a získala většinu v zastupitelstvu..

Pokud si chcete zkusit, jak by mohly volby u nás dopadnout, na webových stránkách obce www.obecdolnimorava.cz v sekci aktuality najdete volební kalkulačku, kam si tipnete hlasy pro jednotlivé kandidáty a vyjde Vám výsledné zastupitelstvo 😊

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE KONANÉ DNE 27. 8. 2018

Přítomni:	Ing. arch. Richard Novák Ladislav Janočko Rostislav Král Radek Vrábel Eva Cehová	Omluveni:	Lucie Krupíčková Vladimír Vyskočil
Zapisovatelka:	Edita Novotná	Hosté:	Josef Klimeš Ladislav Khol Ing. Petr Kromíchal Jiří Háděl Jan Hoško

1. Schválení programu schůze a ověřovatelů zápisu

Starosta přivítal zastupitele na zasedání zastupitelstva a přednesl program ke schválení. Dále navrhl ověřovatele zápisu – pana Rostislava Krále a paní Evu Cehovou. K programu i ověřovatelům zápisu nebyly podány připomínky a program i ověřovatelé byli schválení.

(5:0:0)

2. Žádost o odkoupení p.p.č. 5478 v k.ú. Velká Morava (Manželé Kholovi)

Zastupitelstvo obce projednalo žádost Manželů Kholových na odkoupení p.p.č. 5478 v k.ú. Velká Morava o výměře 2040 m² za účelem výstavby rodinného domu. Na zasedání zastupitelstva se dostavil pan Petr Kromíchal, který vlastní budovu sousedící s tímto pozemkem a který zároveň vlastní pozemky potřebné pro vedení plánované stezky pro pěší a cyklisty. Ten uvedl, že by rád směnil uvedený pozemek za pozemky pro cyklostezku, protože uvedený pozemek sousedí s jeho stavbou ve vzdálenosti 5 metrů. Pozemky pro cyklostezku však nemají takovou hodnotu, jako uvedený stavební pozemek a obec by tím přišla o stavební místo pro místní občany. Byly nadneseny možnosti širší směny mezi okolními pozemky i s dalšími vlastníky, aby byl stavební pozemek posunut od stavby pana Kromíchala, který by tak mohl směnou za pozemky pro cyklostezku získat větší prostor u své stavby a obci by zároveň zůstala parcela pro výstavbu. Zastupitelstvo obce vzalo situaci na vědomí a pověřilo starostu dalším vyjednáváním o možné směně pozemků.

(5:0:0)

3. Žádost o odkoupení p.p.č 507/3 v k.ú Dolní Morava (Manželé Stránští)

Zastupitelstvo obce schválilo záměr prodeje přibližně 300 m² p.p.č 507/3 v k.ú Dolní Morava. Pozemek je v zastavěném území a lze na něm umísťovat stavby. Podmínkou prodeje je, že kupující musí mít souvislý trvalý pobyt v obci po dobu min. 18 let, pak mu bude pozemek odprodán za min. kupní cenu 100 Kč/m². Pokud by žádný zájemce tuto podmínku nesplňoval, bude vyhlášen další záměr prodeje, kdy kupující musí mít souvislý trvalý pobyt v obci po dobu min. 5 let, pak mu bude pozemek odprodán za min. kupní cenu 200 Kč/m².

(5:0:0)

4. Žádost o koupi části p.p.č. 5207 v k.ú. Velká Morava (Richard Novák)

Zastupitelstvo obce neschválilo záměr prodeje přibližně 300 m² p.p.č 5207 v k.ú Velká Morava. Pozemek je v nezastavěném území a nelze na něm umísťovat stavby z důvodu

výskytu chráněného motýla jasoně dymnivkovitého. Záměr nebyl schválen, protože pro nebyla nadpoloviční většina všech zastupitelů (tj. 4 zastupitelé).

(2:1:2 proti Rostislav Král, zdržel se Radek Vrábel, Richard Novák)

5. Žádost o odkoupení p.p.č. 5236 a 5254 v k.ú. Velká Morava (Hanka a Petra Stejskalovy)

Zastupitelstvo obce neschválilo záměr prodeje p.p.č. 5236 a 5254 v k.ú. Velká Morava o celkové výměře 1 621 m². Jedná se o pozemky v zastavěném území, které díky své svažitosti nejsou úplně vhodné pro samostatnou stavbu. Žadatelé jejich koupí potřebují řešit dostavbu rodinného domu, kdy pozemek pod tímto rozestavěným domem koupili od obce, avšak tento pozemek nespĺňuje minimální výměru pro výstavbu rodinného domu. Záměr nebyl schválen, protože pro nebyla nadpoloviční většina všech zastupitelů (tj. 4 zastupitelé).

(3:1:1 proti Rostislav Král, zdržel se Radek Vrábel)

6. Žádost o převod p.p.č 272/4 oddělené z p.p.č. 272/1 v k.ú. Horní Morava do osobního vlastnictví (Lenka Strculová)

Zastupitelstvo obce schválilo převod p.p.č 272/4 oddělené z p.p.č. 272/1 v k.ú. Horní Morava do osobního vlastnictví Lenky Strculové. Pozemek byl odprodán na základě smlouvy o smlouvě budoucí kupní za účelem výstavby rodinného domu. Na pozemku již stojí hrubá stavba rodinného domu a paní Strculová potřebuje jeho převedení do osobního vlastnictví z důvodu ručení pozemkem bance, aby jí mohla být poskytnuta půjčka na dokončení stavby. V obdobných případech zastupitelstvo obce již podobný postup také schválilo. Podmínky zakotvené ve smlouvě o smlouvě budoucí kupní budou do smlouvy kupní zaneseny (podmínka dostavby do 5 let, podmínka pobytu v obci).

(5:0:0)

7. Dar pozemků pro zokruhování komunikace III/31227

Zastupitelstvo obce schválilo darování pozemků Pardubickému kraji pro zokruhování komunikace III/31227 (úsek U Slona – Hotel Vista). Podmínkou daru bude vybudování veřejné komunikace, která bude Pardubického kraje a který ji také bude udržovat. Záměr daru byl vyvěšen na úřední desce obecního úřadu od 24. 7. do 9. 8. a nikdo k tomuto záměru nepodal žádné připomínky.

(5:0:0)

8. Žádost o pronájem p.p.č. 507/1 a st.p.č. 87 v k.ú. Dolní Morava (Lubomír Jandl)

Zastupitelstvo obce schválilo záměr pronájmu p.p.č. 507/1 a st.p.č. 87 v k.ú. Dolní Morava o celkové výměře 827 m². Minimální cena ročního pronájmu byla stanovena na 827 Kč, nájem bude uzavřen na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou 6 měsíců.

(5:0:0)

9. Smlouva o účelovém příspěvku na projekt polopodzemních kontejnerů

Zastupitelstvo obce schválilo smlouvu o účelovém příspěvku na projekt polopodzemních kontejnerů ve výši 134 000 Kč, který bude obdrženo od MAS Orlicko. Projekt musí být dokončen do 30. 4. 2019.

(5:0:0)

10. Program obnovy venkova na rok 2019

Zastupitelstvo obce schválilo program obnovy venkova pro rok 2019 a podání žádosti o dotaci z Programu obnovy venkova Pardubického kraje na rok 2019, a to na projekt rekonstrukce místní komunikace v lokalitě Horní Morava, kde je u konce komunikace velmi zničený úsek, který je potřeba opravit.

(5:0:0)

11. Žádost o napojení na obecní vodovod (Agile, s.r.o.)

Zastupitelstvo obce souhlasí s napojením plánované výstavby domů pro rodinnou rekreaci na p.p.č. 5808 v k.ú. Velká Morava na veřejný vodovod.

(5:0:0)

12. Směna části p.p.č. 963/14 v k.ú. Velká Morava za p.p.č. 584/3 a část p.p.č. 584/1 v k.ú. Dolní Morava (Marcelka, s.r.o.)

Zastupitelstvo obce projednalo směnu části p.p.č. 963/14 v k.ú. Velká Morava za p.p.č. 584/3 a část p.p.č. 584/1 v k.ú. Dolní Morava o celkové výměře 150 m². Účelem směny je získat pozemek pod místní komunikací a pozemek u hlavní komunikace pro výstavbu zastávky autobusu. Zastupitelstvo obce shledalo, že směna je možná, akorát požaduje doplnit jako podklad pro směnu odhadní ceny jednotlivých pozemků. Záměr směny tak bude projednán po doplnění odhadů.

(5:0:0)

13. Záměr výstavby rodinného domu s garáží na p.p.č. 5223/1 v k.ú. Velká Morava (Emil Novák, Monika Šeflová)

Zastupitelstvo obce nemá připomínek k záměru výstavby rodinného domu s garáží na p.p.č. 5223/1 v k.ú. Velká Morava. Stavba respektuje současnou prostorovou kompozici obce a výstavba rodinného domu na uvedeném pozemku je v souladu s územním plánem.

(5:0:0)

14. Smlouva o právu stavby výpustního objektu pro ČOV č.p. 100

Zastupitelstvo obce schválilo uzavření smlouvy o právu stavby výpustního objektu pro ČOV č.p. 100 s Lesy ČR. Díky této smlouvě Lesy ČR jako správci Mlýnického potoka umožní vybudování výpustního objektu z plánované ČOV.

(5:0:0)

15. Provoz Sportovního areálu

Zastupitelstvo obce vzalo na vědomí připomínky některých zastupitelů k provozu a údržbě sportovního areálu. Na příští zasedání bude pozván nájemce, aby vše bylo prodiskutováno a napraveno.

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE

Poslední zasedání stávajícího zastupitelstva obce proběhne v pondělí 1. října od 17:00. Zasedání zastupitelstva obce je veřejné a program a místo konání bude zveřejněno týden před konáním na úřední desce obecního úřadu.

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE PARDUBICKÉHO KRAJE

Hola hola, škola volá!

Není to tak dlouho, co začaly krásné dva měsíce prázdnin pro školáky, a už píšu článek o tom, že se přiblížil začátek nového školního roku. Současně s tím, jak usednou děti do lavic, začnou starosti i rodičům. Dnes bychom rádi apelovali na rodiče menších dětí, především těch, kteří udělají významný životní krok a nastoupí do první třídy. Napíšu vám rady, jak naučit děti, aby došly bezpečně do školy, a jak máte reagovat v případě, že se vaše dítě setká se šikanou.

Začněme bezpečnou cestou do školy. Rodiče by měli dětem připomenout základní pravidla chování při pohybu po chodnících, při přecházení silnice a při jízdě na jízdním kole. Rodičům prvňáčků vřele doporučujeme projít si se svými ratolestmi nejbezpečnější cestu do školy ještě před prvním školním dnem. Upozorněte své děti nejen na možná úskalí a nebezpečné úseky, ale ukažte jim kde a jak bezpečně přejít silnici. Pokud je cesta do školy složitější, určitě pomůžou různé orientační body, jako je obchod, kašna, socha, barevný dům apod. Pokud vaše děti dojíždějí do školy hromadnou dopravou, určitě si s nimi domluvte jasný scénář, co mají udělat, kdyby jim autobus ujel, co naopak udělat nesmějí. Děti potom zbytečně zmatkují a dostávají se do pro ně poměrně složitých stresových situací, ve kterých si nevědí rady. Pokud hovoříme o cestě do školy, řada studentů jezdí na kole. Poučte je proto o bezpečném pohybu v silničním provozu a o nutnosti mít na hlavě řádně připevněnou cyklistickou helmu. V neposlední řadě je na místě připomenout, že nezbytným prvkem pro bezpečnost nejen dětí je viditelnost. Policie obecně doporučuje, aby používali svrchní oblečení, tašky nebo doplňky z fluorescenčních nebo retroreflexních materiálů.

Máme zde i několik rad pro osobní bezpečí školáků. Školáci, pokud vám již rodiče svěřili klíče od domu, mějte je uložené na bezpečném místě. Během dne ve škole klíče zkontrolujte, abyste v případě ztráty věděli kde hledat (třída, jídelna, tělocvična, zahrada školy apod.). Při odchodu z domů zkontrolujte, zda jste dveře bezpečně dovřeli (docvakli) a řádně uzamkli. Do školy ani ze školy nechoďte s cizími lidmi, nesedejte s nimi do auta, ani pokud vám říkají, že je pro vás posílají vaši rodiče! Rodiče, mějte přehled o pohybu vašich dětí, pokud si je sami nevyzvedáváte ve školní družině. Děti, nejezděte výtahem s podezřelými osobami. Nikdy nejezděte autostopem. S cizími lidmi se nebavte a neberte si od nich žádné věci. O soukromých věcech, o rodině, o bydlení a podobně nevyprávějte nikomu cizímu. Nevkládejte fotografie nebo videa s obsahem, který se dá zneužít na sociální síti. Stejně tak nepište na sociální síti, kdy kam odjíždíte, že jste doma sami apod., jsou to informace, které jsou veřejné a velice jednoduše zneužitelné. O tom, že by

rodiče měli kontrolovat, co jejich děti dělají a jak se chovají v kyberprostoru zde snad ani nemusím mluvit.

A závěrem nesmíme zapomenout ani na několik rad v oblasti šikany, se kterou se mohou bohužel děti ve škole setkat.

- Při nástupu do školy informujte své dítě o možném nebezpečí a jednotlivých projevech šikany, např. formou pohádky či příběhu.
- Zdůrazněte, že se nemusí bát o šikaně otevřeně mluvit.
- Věnujte se svému dítěti, naslouchejte mu, všimněte si detailů vyprávění o dění ve škole i mimo ni.
- Seznamte se dítě s širším okruhem osob, na které se může v případě potřeby obrátit.
- Zdůrazněte, že nikdo nemá právo ubližovat druhým. Vhodné je použít nějaké ukázky z pohádky, např. nad nikoho se nepovyšuj a před nikým se neponižuj.
- Upozorněte dítě na kriminální pozadí těchto skutků mezi dospělými a možnost stíhání případných aktérů.
- Informujte dítě o tom, že vhodnou obranou proti šikaně je dobrá parta a kamarádi, kteří se nebojí pomoci jeden druhému a projevy šikany oznámit.
- Při pravidelných návštěvách rodičovských schůzek se informujte nejen na prospěch vašeho dítěte, ale i na zařazení dítěte v kolektivu, popř. na jeho chování o vyučování i mimo něj.
- Promluvte o svých obavách s učitelem, ptejte se učitele na jeho názor na šikanu a nebojte se s ním spolupracovat. Je to váš spojenec.
- Ptejte se učitelů, zda se problémem šikany zabývají, jak šikanu zjišťují, jak následně postupují a zda sledují projevy chování i mimo vyučování.

Jak mají rodiče postupovat a co mohou při podezření na šikanu dělat?

- Především ujistěte své dítě, že jste zcela na jeho straně, má vaši plnou podporu a může se spolehnout na vaši ochranu.
- Zjistěte o útoku na vaše dítě co nejvíce informací.
- V případě vážného fyzického napadení nechte své dítě odborně ošetřit a neposílejte ho následující dny do přímého kontaktu s předpokládanými útočníky.
- obraťte se na školu, nebojte se o šikaně promluvit otevřeně, např. na třídní schůzce, možná nebudete sami.
- Máte-li na ni podezření, spojte se s ředitelem školy nebo s třídním učitelem. Pokud podáváte písemnou žádost nebo stížnost, mějte schovanou kopii dopisu.
- Trvejte na osobní schůzce a neřešte celou záležitost pouze telefonicky.
- Nebojte se požádat ředitele o přeložení dítěte do jiné třídy, případně školy. Zkuste si ověřit poměry, které vládnu na jiné škole.
- Pokud s vedením školy nenajdete společné řešení, nevzdávejte to, obraťte se na příslušný školský úřad nebo na školní inspekci.
- Nechtějte po svých dětech, aby byly statečné a vrátily to, co se jim stalo. Nemají na to sílu a řešení to není.

- Pomozte svému dítěti zvládnout psychickou zátěž a informujte ho, jak se vyhnout nebezpečným situacím (např. co odpovědět, jak reagovat na provokace a jak zvládnout situaci v případě ohrožení).
- V případě důvodného podezření na páčání trestné činnosti na vašem dítěti informujte neprodleně kteroukoliv službu policie nebo přímo linku 158.

Školákům a jejich rodičům přejí co nejpohodovější přechod zpět do pevného školního režimu a ostatním příjemné babí léto!

Houbaření

Dalším tématem jsou „houbaři“ a potažmo i turisté. Letos tomu naštěstí zatím tak není, nicméně vloni jsme během měsíce srpna a září evidovali téměř denně jednoho ztraceného houbaře nebo „výletníka“ v lese. Jednalo se převážně o starší občany, kteří si vyrazili do jim známých míst na houby, ale v zápalu sběru plodin se zamotali a ztratili. Scénáře byly často totožné – pohřešovaní u sebe neměli ve většině případů mobilní telefon. Nabitý a puštěný mobilní telefon je často jediným záchytným bodem, který mohou policisté při hledání místa výskytu pohřešované osoby využít. **Telefon, ale musíte mít u sebe!!! Ne doma, ne v autě u lesa nebo na kole v košíku. U sebe!** Věřte mi, že vám to může opravdu zachránit život. A případná škoda za ztrátu mobilního telefonu určitě není tak velká, jako když vás policisté nenajdou včas.

Pokud se pohybujete v nepřehledném terénu, v lesích nebo v polích s vysokým porostem, policie vám radí:

- pokud je to možné, chodte ve dvojici
- vybírejte si místa, která znáte, kde se prostorově orientujete
- sdělte někomu z rodiny, kam se chystáte
- nejdůležitější rada je – berte si s sebou nabitý mobilní telefon, neboť ten vám v případě vyhlášení pátrací akce může „zachránit život“; policisté mohou pomoci něj najít místo vašeho výskytu; pro seniory jsou užitečným pomocníkem mobilní telefony s tzv. SOS tlačítkem - tyto mobilní telefony v případě zmáčknutí tísňového tlačítka automaticky odešlou SMS zprávu až na pět telefonních čísel; pokud někdo obdrží tuto tísňovou zprávu, může zavolat zpět a vysílající mobilní telefon automaticky hovor přijme a přepne ho na hlasitý reproduktor, což je výhoda v případě, že osoba, která o pomoc žádala, již není schopna hovor přijmout sama
- dalším užitečným pomocníkem je i aplikace „Záchranka“, kterou lze stáhnout zdarma do chytrých mobilních telefonů, kterou využít nejen senioři, ale všichni, kdo potřebují především zdravotnickou pomoc
- Občané si možná leckdy ani neuvědomují, jaký se u policie roztočí kolotoč, když je zahájena pátrací akce. Což zde nepíšu proto, abyste se báli zavolat na linku 158, ale pro představu, co taková pátrací akce obnáší. Po občanech proto chceme alespoň nezbytné minimum – již několikrát zmiňovaný plně nabitý mobilní telefon. Pokud ho u sebe nemáte a ani rodina neví, kam jste šli nebo jeli, je pro nás pátrání obzvláště těžké.

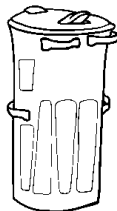
Pátrací akci není problém zorganizovat, ale musíme vědět, do jaké oblasti pátrání zacílít tak, aby bylo efektivní. Do pátrací akce bývají zapojeni nejprve operátoři linky 158, jejichž úkol je poměrně důležitý, neboť od jimi zjištěných důsledných, detailních a přesných informací se odvíjí další činnost všech zúčastněných složek. Pak přichází na řadu operační důstojníci, velící policejní důstojníci, uniformovaní policisté, případně pořádková jednotka, psůvodi a policisté ze zvláštních útvarů například s termovizí a jinými podpůrnými prostředky. Důležitou roli v tomto řetězci hrajeme i my, tiskoví mluvčí. Rychlá, přesná a věcná informovanost veřejnosti prostřednictvím sociálních sítí, televize, rozhlasu a jiných médií se nám několikrát vyplatila. A můžu vám říct, že je to pocit k nezaplacení. Jako příklad můžu uvést pátrání po 11letém chlapci z Vysokého Mýta, který byl s rodinou na písničku v Mělicích. Byla srpnová neděle roku 2015. Rodina nahlásila, že pohřešuje chlapce někdy v podvečer. Přímo u písničky jsme si vytvořili improvizovaný „štáb“ kde se velelo, a rozdělovaly se úkoly. Do pátrání se automaticky přizvala i policejní letka. Během několika málo minut vzletl v Praze do vzduchu vrtulník. Do něj pak na místě nastoupil policista, který má dobrou místní znalost a naváděl tak piloty na přesná místa k průzkumu. Nesmím zapomenout ani na velkou pomoc hasičů, kteří pátrali mimo jiné na vodní hladině na člunech. Každý přesně věděl, co má dělat. Všechno klapalo, jak mělo a i můj úkol tiskové mluvčí byl jasný. Okamžitě a co nejrychleji dostat chlapcovu fotku na sociální sítě, weby, do rádií a do večerních zpráv, což se nám podařilo. Některé z hlídek jely i podél hlavní silnice z Mělic, přes Valy a Pardubice směrem na Vysoké Mýto. Za dvě, možná tři hodiny pátrání přišla radiostanicí ta nejlepší zpráva, co jsme si mohli přát – chlapce policisté našli nedaleko Sezemic, jak jde po silnici domů, směrem na Vysoké Mýto. Unaveného, ustrašeného, ale šťastného jsme ho předali rodičům a nám všem spadl kámen ze srdce...

To je krátká ukázka toho, co každé pátrání obnáší. Proto vás prosíme, dodržujte výše uvedené zásady a neprodlužujte si sami čas, za který vás můžeme najít. Hezký zbytek léta Vám přeje

por. Ing. Markéta JANOVSÁ, tisková mluvčí policie Pardubického kraje

SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Od září do konce roku bude probíhat svoz komunálního odpadu opět 1x za 14 dní, a to vždy v sudou středu. Svozy odpadů tak budou probíhat v těchto dnech: 5. a 19. září; 3., 17. a 31. října; 14., 28. listopadu a 12. prosince. Poslední svoz v roce vzhledem k vánočním svátkům ještě upřesníme.

ZPRAVODAJ Obce Dolní Morava, měsíčník Obce Dolní Morava, vydává a tiskne Obecní úřad Dolní Morava, Dolní Morava 35, 561 69 Králíky. Náklad měsíčníku je 150 ks, je dodáván do domácností obce Dolní Morava zdarma a je k dispozici po vydání v elektronické podobě na www.obecdolnimorava.cz. Zpracovali Edita Novotná, Richard Novák. Do zpravodaje může kdokoliv přispět, Vaše příspěvky doručte na obecní úřad či na e-mail starosta@obecdolnimorava.cz a nebo na referentka.dm@gmail.com.